

كەلبەتى كوركەم، سەنئىي مەمىم بولدى، ۋىل - قىستاقنىڭ بارلىق جەرنەن ۋەمىر شەڭگىدك اىگىلەندى

(باسى 1 - بەتتە)

دوڭغەلەك داۋلەتكە جەتەك پە، جەتپەدىك پە، باستىسى، ۋىلداستارعا قاراۋ كەرەك. جاپپاي دوڭغە- لەك داۋلەتلىكنى ۋىل شارۋاشلىىىن ۋلۋەتتەندىرۋ- دەن، ۋىل - قىستاقنى كورىكتەندىردەن، شارۋالار- دى بايتۇدان بولە قاراۋعا كەلەيىدى. ەلمىزدىڭ ۋىل شارۋاشلىىىعداى ىمرى ۇڭغر رەتسىدە، تايۋا جىلداردان بەرى شىنجياڭ جاڭا دامۇ ۇستانمىن جە- تەكشى ەتپ، جوعارى ساپالى دامۇ تالابىن تياناقتاد- دىرىپ، ۋىل - قىستاقنى گۇلدەندىرۇ ستراتەگياسىن اتقارۇدى كۇش سالا لىگىەرلەتپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۇلۇ شايقاسنىڭ ۇلى جەڭسىنە قول جەتكىزۇمەن قاتار، ۋىل شارۋاشلىىىنىڭ دارەجەسىن جاپپاي جوعارىلاتتۇدى، ۋىل - قىستاقناردى جاپپاي العا باستىرۇدى، شارۋالاردى جاپپاي دامتۇدى لىگە- رلەتپ، ۋىل - قىستاقنىڭ بارلىق جەرنەن ۋەمىر- شەڭدىك قاۋلادى.

ۋىل شارۋاشلىىى ۋلۋەتەندى:

ۋندىرىسى ورنىقتىرىپ، قامداۋعا كەپىلدىك ەتپ، ونىمدىلگى جاقسى بولدى

6 - ايدان بەرى تيانشان الابىندا قالىڭ ىپىداي جاپقلا تولقپ، التىن ماساقتان حوش ىيسى اڭقىدى. بۇكىل رايوننىڭ دۇمبە ىپىداينا وڭتۇستىكتەن سول- تۇستىككە قاراي ارت - ارتىنان وراق سالنىپ، ۇنىم لىپ، جازعى استىقتان مول ۇنىم التىنئىدىعى بەلگە- لى بولپ، بۇكىل رايوننىڭ ەكونوميالىق، قوعام- ىدىق دامۇنا سەنم ۇستەدى.

”يىپل وتباسىمىز 15 ەۋ جەرگە ىپىداي ەكتى، جالپى ۇنىمى 4000 كىلوگرامان اسىپ، ايتارلىقتاي كىرسى كرەتن بولدى“، - دەدى ماكىت ۋدانى قۇمقۇسار ۋىلى تومۇراك قىستاعىنىڭ تۇرىعىنى نۇرگۇل ىلى قۇانىشىەن، - وتكەنمەن سالىستىرعاندا، بۇڭىنىڭ ئاندا ىپىداي ەكۇدىڭ ونىمدىلگى جوعا- رى، وتباسىمىز ەككەن ىپىدايدىڭ كىرسىى 10 مىڭ يۇاننان استى.

مول ۇنىم ۇلۇ، سونداي - اق مول كىرسى تايۇ بۇكىل رايونداى ۋىل شارۋاشلىىىنىڭ جوعارى سايا- لى دامۇنىنىڭ جاندى بەينەسەنە اينالدى. 2020 - جىلدىڭ سوڭىنا دەيىن، بۇكىل رايوننىڭ دۇمبە ىپىدا- يىنىڭ ەڭ جوعارى بىرلىك ۇنىمى ۇرتىس 3 جىل بويى جاڭا رەكورد جاراتتى، ەڭ جوعارى مۇ باسئ- دىق ۇتۇسىم بۇكىل ەل بويىنشا وزىق دەڭگەپگە جەتتى. بۇكىل رايونداى استىقتىڭ جان باسنا تۇرا كەلەتىن مولشەرى ەمەلەكتەتكى ورتاشا دەڭگەيدەن اسىپ، استىقىەن نەگىزىنەن ۇزىن - ۇزى قامداۋ- دى، شەرە استىقتىڭ مۇلدە حاۋىپسىزدىگىن جۇزەگە اسىردى. بۇكىل رايون سونىمەن بىرگە ەرەكشە كىليات ورتاسى باسىمدىىن تياناق ەتپ، ۋىل شار- ۋاشلىىىىنىڭ قامداۋ جاعىنداى قۇرىلمىدىق رەفورما- سىن شەكىرەلەي لىگەرلەتپ، ساپا مەن ونىمدىلىكنى شىعار ۇنۇيىن ەتپ، ۋىل شارۋاشلىىى ۇندىرىسە- نىڭ جالپىلىق ونىمدىلگىن جوعارىلاتتى.

ماقتا وندىرىلەتىن نەگىزگى ۇڭغر — ساۋان قالاسىنا بارغانىمىزدا، رەتتى سالىلى اتىزدار ۇزاققا سوزىلىپ، ىمرى تۇرپاتتى ماشىنالار ەگىسى اتىزىندا قايشالسىپ ىجۇر. ىلمىي ۇندىرىس، باسقارۇ ئاسە- لى ىپتى كوپ شارۋانى ماقتا كاسىپ سالاسىن دا. مەتۇدىڭ پايداىسان يىگىللىكتەندىرىپ، ۇتۇسىمدى مولايىتىپ، كىرسىتى ارتىترۇدى جۇزەگە اسىرعان.

”مەن يىپل سەلبەستىك كووپەراتىۋنىڭ 2700 مۇ ماقتا اتىزىن باسقارۇعا جاۋاپتى بولدىم، ۇزىم تاى ۋىل شارۋاشلىىى ماشىنالارى قىزمەت ەتەۋمەن ايد- نالىسامىن، جىلدىق كىرسىمنىڭ 100 مىڭ يۇاننان اسۇى مۇندا تۇر“، - دەدى ساۋان قالاسى داچۇان ۋىلى شياۋفاڭجۇاڭزى قىستاعىنىڭ تۇرىعىنى حان جىڭتاۋ. ول جۇمىس سىتەكشە شۇاڭچۇان شارۋالار جەر جازاسى سەلبەستىك كووپەراتىۋى وسى زامانىى ۋىل شارۋاشلىىى تىجارات ەتاسلىن قۇلدانىپ، اسىلگى بىتىراندى ەگىلگەن ماقتا اتىزىن شوغرلى اينالماعا سالىپ، ىلمىي باسقارۇ ەتاسلىن قۇلدانىپ، ماقتا ۇندىرىسنىڭ جالپىلىق ونىمدىلگى ۇزدىكىسىز جوعارىلادى.

2020 - جىلى تۇتاس رايوننىڭ استىق جالپى ۇنىمى 15 مىپلىيون 834 مىڭ توننا بولپ، 12% بەسە- جىلدىقتىڭ” سوڭىنداىدان 4% ارتتى. ەت، جۇمىرقا، سۇت ۇنىم مولشەرى 12% بەسجىلدىقتىڭ” سوڭى- داعدان جەكە - جەكە 10%، 23%، 28% ارتتى. ماقتا- نىڭ جالپى ۇتۇسى، بىرلىك ۇنىمى، ەگىلۇ ۋمامى، تاۋاردىڭ داينىدالۇ مولشەرى ۇرتىس 27 جىل مەملە- كەت بويىنشا ىبرىنىشى ورنىدى يەلەپ، ەرەكشە ەگىسى داقىلدارى ۋمامى 10 مىپلىيون مۇ اينالسىندا ورنىقتى بولپ، ساپالى جەمسى - جىيەك مولشەرى 80%تەن استى. بۇكىل رايوننىڭ استىق سىياقتى ماڭىر- دى ۋىل شارۋاشلىىى ونىمدەرلىك قامداۋ قۇاتى ۇزدىكىسىز جوعارىلاپ، شارۋالاردىڭ كىرسى ارتىترۇ

ارناسىن كەڭەيتىپ، بۇقارانى ”كوچە قانقىەن“، ”اسە- نقىەن“ قاتناماسىز ەتتى، ونان دا ماڭغزدىسى، جاپپاي دوڭغەلەك داۋلەتلىنىڭ ۇشىن ”ورنىقتىرعشى“ رولىن ساۋلەلەندىردى.

ۋىل - قىستاق كورىكتەندى:

بەت - بەينەسى شت جاڭا تۇسكە ەندى، ۋەمىر شەڭدىك قۇاتى قاۋلادى

بۇڭىنگى كۇندە وڭتۇستىك، سولتۇستىك شىنجياڭدىا كەڭ - بايتاق ۋىل - قىستاقناردى ارالا- ساڭىز، ەگىسى اتىزدارىنان كوزگە شالىناتىن وسى زا- مانىى ۋىل شارۋاشلىق كورنىسىمەن توعىسىپ جاتە- قانى قاز - قاتار تازا دا رەتتى، كورىكتى قىستاقنار مەن ەگىشىلەردىڭ ۋىلالارى دەۋگە بولادى.

”بۇرىن قىستاقتا توپىراق جول عانا بار بولپ، ۇرى تار، ۇرى جۇرۇگە قولايىسىز ەدى، بۇڭىنگى كۇندە ساياحاتشاشلاردىڭ ۇزى قىستاق ورتاسى تاما- شا دەپ ماقتاسادى“، - دەگەن لوپ ۋدانى شارباق ۋىلى كوشەرىق قىستاعىنىڭ تۇورىعىنى رازىگۇل مامەت وسى 2 جىلدا قىستاقناعى قوقىر - قوقىستقار ۇنىمدى جونگە سالنىپ، ۋىلالار جاسىلداندىرىلپ، قىستاق تۇرىىندارىنىڭ تۇرمىس ورتاسىنىڭ تازارىپ، كورىكتەنىپ، جاپلى بولغاندىىن ايتتى. وسى جىلدارى رايونىمىز ۋىل - قىستاقناردىڭ قونىستاۋ ورتاسىن رەتتەۋ، وڭاۋ قىزمەتىن ۇزدىكىسىز لىگەرلەتپ، ەگىشىلەر وزدەرى كىرىسىپ سىتەي الاتىن، وڭاي اتقارلاتىن، وڭاي ۇنىمى كورنەتىن قىستاق قورشاعان ورتاسىنىڭ تازالىمىن رەتكە سالۇدان باستاپ قولعا لىپ، ۋىل - قىستاقنىڭ قور- شاعان ورتاسىن جونگە سالۇعا كوپ جاق ات سالىسۇ- داي قوعامدىق راي قالىپتاستىردى.

”قوقىر - قوقىستقاردى تۇرگە اىبرىپ ىبرى- جاقىي ەتۇ قىستاق قاعىداسىنا، تۇرىىندار شارنىتەنە- گىزىلدى، قۇرىلىس قوقىر - قوقىسىەن، تۇرمىستىق قوقىر - قوقىسقتى، قايتا جىناپ الۇعا بولانتىن قوقىر - قوقىسقتى تۇرگە اىبرىپ جىناۋ قىستاق تۇرىىندارىنىڭ ادەتىنە اينالدى“، - دەيدى ۋات ۋدانى دولان ۋىلى ۇستىڭگى دولان قىستاعىنىڭ تۇرىعىنى نۇرمان مامۇت. قورشاعان ورتانى رەتكە سالۇ، وڭاۋ قىزمەتتە- نىڭ شەكىرەلەي لىگەرلەتلىۋنە ىلەسە، بۇكىل رايون- نىڭ جەر - جەرى تاى شارۋا جۇرتشىلىىىنىڭ ”قوجا- يىندىق“ تانىمىن قوزعاۋدى قىزمەتنىڭ نەگىزگى ەتۇ- يىنى ەتىپ، تازالىق جۇرگىزۇدى زور كولىمدى ۇيمە- داستىرىپ ورىستەتۇمەن بىرگە، دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق جانە دەرت - دەربەزدەن ساقتاۋ - تىز- گىندەۋ بىلمىدەرىن كەڭ كولىمدە جالپىلاستىرىپ، وسى زامانىى ىلمىي تۇرمىس ەتاسلى ۋىل - قىستاۋ- تازا داعىدا اينالىپ، شارۋا جۇرتشىلىىىنىڭ رۇحانى بەت - بەينەسى دە شت جاڭا وزگەردى.

”كوك اسبان، اقشا بۇلت، قارلى تاۋمەن ايشىقە- تالغان كوركەم ۋىل - قىستاق كوپتەنگەن ساياحاتشە- لاردى بۇلۇڭگول ۋىلنىا كەلىپ ساياحاتتاۋعا بارعان ساين باۇرادى. ىمىز ساياحات كاسىبىن دامتۇعا سۇ- يەنىپ كىرسىتى ارتىتىرىپ بايۇدى جۇزەگە اسىرىپ، تۇرمىسىمىز بارعان ساين شالقىدى“، - دەدى اقتاۋ ۋدانى بۇلۇڭگول ۋىلى سۇباش قىستاعىنىڭ تۇرىعىنى ساۋىت ساتبالدى، ۋىل - قىستاقنىڭ كورىكتى قور- شاعان ورتاسى ۋىل - قىستاق ەرەكشە كاسىپ سالا- سىنىنىڭ دامۇنا قوزعاۋشى بولپ، سول جەردەگى ەگىشى - مالشى بۇقاراسى مالشىلار شاتىعى ساياجا- يىن اشۇ، ۇلتىتىق قولونەر بۇيىمدارىن جاساۋ سىياقتىلار ارقىلى كىرسىتى ارتىترۇ ارناسىن كەڭەيتتى. كەزەككە رايونىمىز ۋىل - قىستاقناردىڭ قونىسە- تانۇ ورتاسىن رەتتەۋ - وڭاۋدىڭ 3 جىلدىق ارەكەت نىسانا - مىندەتتەرىن جاپپاي ورنىداپ بولدى، ۋىل - قىستاقنارداعى 2 مىپلىيون 426 مىڭ 600 وتباسنا تازا دارەتخانا سالنىپ، جالپىلاسۇ مولشەرى %84.95كە جەتتى. 7989 اكىمشىلىك قىستاقنىڭ تۇرمىستىق قوقىر - قوقىسىى ۇنىمىدى ىمىر جاقىي ەتىلپ، 2565 اكىمشە- لىك قىستاقنىڭ تۇرمىستىق لاس سۇى قالا - قالاشىق قۇبىر تورىنا ىعىستىرىلدى نەمەسە شوغرلاندىرىلپ، وتباسىلارى بىرلەستىرىلپ، وتباسىلارىنا ىبولنىپ ىمىر جاقىي ەتىلدى. ۋىل - قىستاق نەگىزدىك قۇرىلە- مىلاردىن جەدەل قۇرۇ، وقۇ - اعارتۇ، ەمدەۋ، زەينەتە- كەرلىك سىياقتى الۇمەتتىك قىزمەت ەتەۋ ورەسى ۇز- دىكىسىز جوعارىلادى.

شارۋالار بايىدى:

كىرسىتى ۇزدىكىسىز ارتىترۇدىڭ نەگىزى مەمىم

ساپا ونىمدىلگى جوعارى، دامۇ ورتاسى جاقسى بولپ، شارۋالاردىڭ كىرسىتى ۇزدىكىسىز ورنىقتى ارتىترۇنا ىتىمدى شارت - جاعداي جاسالدى. ”بۇكىل ۋدانىنىڭ مال شارۋاشلىىىىنىڭ دامۇنىنىڭ ارقاسىندا، ىمىزدىڭ سىبىر باعدۇان كرەتىن كىرسىمىز

بارعان ساين جوعارىلادى!“ قۇتىيى ۋدانى تاساباسە- پالداق قازاق ۇلتىتىق ۋىلى تەرەكتى قىستاعىنىڭ تۇر- ىنى شاۋەي نۇرعازي بىلاي دەدى: وسى جىلداردا قۇتىيى ۋدانىنداى مال بازارى، سىبىر، قوي سويسى، ۇندىرىس جەلىسى سىياقتىلار ارت - ارتىنان سالنىىپ، سىكە قوسىلپ، مال شارۋاشلىق تۇتاس كاسىپ تىز- بەگى العاشقى قادامدا قالىپتاستى. وتباسىمىز سىبىر باعدۇعا سۇيەنىپ جىلىنا 250 مىڭ يۇان كىرىس كىرگە- زدەدى، بۇرىىعدان ىمىرتالاي جوعارى بولدى.

كىرسىنىڭ جوعارىلاۋى كاسىپ سالاسىنىڭ قا- رىشتاپ دامۇنا سۇيەنىپ قانا قالماستان، ونى ۇندىد- رىس ونىمىدىلگىنىڭ ۇزدىكىسىز جوعارىلاۋىنان دا بولە قاراۋعا كەلەيىدى. ”قازىر مالدى قورادا باعا- مىز، قىستىڭ دا قىرىنا ۇشرامايتىن بولدىق“. شاۋەي وسى جىلداردا ۋىل شارۋاشلىىى تەخنىكەرنىڭ كو- مەگىندە سۇرلەنەتىن بورمى ەگۇ سىندى تەخنىكالار- دى ۇيرەنىپ، قىستا مالدى قورادا باعدۇاعى جەم - ۇشوپ ماسەلەسىنىڭ شەشلىگەندىگىن ايتتى.

دامۇدا كاسىپ سالاسىنا، كىرسىتى ارتىترۇدا جە- تەكتەۋگە سۇيەندى، جەر - جەر كاسىپورىن - شارۋا مۇددەسىن ۇتۇيىلىستىرۇ مەحازىمىن قالىپتاستىرۇ ارقە- لى قاراپايىم شارۋا وتباسىلارنىڭ كىرسىتى ارتىترۇنا كومەكتەستى. كەرىيا ۋدانىنىڭ قۇمىدىقتا راۋشان گۇلىن ەگۇ تارىجى بار. وسى جىلداردا كەرىيا ۋدانى ۇداستۇرلى شاعىن ۇرى بىتىراڭقى راۋشان گۇلى كاسىپ سالاسىن بىرتىندەپ ”كاسىپورىن + بازا + سەلبەستىك كووپەراتىۋى + شارۋا وتباسى“ وسى زا- مانىى ۋىل شارۋاشلىىىن دامىتۇ تاسلىنە قاراي بۇرد- لىس جاساپ، كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇ دەڭگەيى مەن ونىمدىلگىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتىپ، بۇقارانى ۇز- دىكىسىز كىرسىتى ارتىترۇعا جەتەلەيتىن باستاماشى كا- سىپورىنعا اينالدىردى.

”بۇرىن تەخنىكا بىلىەگەندىكتەن، راۋشان گۇلىن ەگۇ ونىمدىلگى جوعارى ەمەس ەدى، قازىر سەلبەستىك كووپەراتىۋىنىڭ جەتەكشىلىگىندە وتباسە- مىز ەككەن راۋشان گۇلىنىڭ مۇ باسنىدىق ەتۇسىمى بىلتىرىعدان 50 كىلوگرامعا تايۋا ارتتى“. كەرىيا ۋدانى ارال ۋىلى ادىراك قىستاعىنىڭ تۇرىعىنى سىبىرامحان ەماتوختى بىلاي دەدى: سەلبەستىك كووپەراتىۋى راۋشان گۇلى ونىمدەرى ۇندىرىسىن، مانەرلەۋدى، ساتۇدى ىمىر تۇلعالاندىردى ۇرى تەخنىك شاعىن اتە- رەتىن قۇرىپ، اتىىز باىستارىن شەكىرەلەي ارالاپ، ەگمىشىلىك وتباسىلارىنا ىلمىي باسقارۇ تەخنىكاسىن جالپىلاستىرىپ، شارۋالاردىڭ ەگمىشىلىك ورەسىن جوعارىلاتتى. قازىر ونىڭ وتباسى 5 مۇ جەردەگى راۋشان گۇلىنەن جىل ساينى 15 مىڭ يۇان اينالسىندا كىرسى كىرگىزە الادى. سونىمەن بىرگە ول سەلبەسە- تىك كووپەراتىۋىنىدە جۇمىس سىتەپ، تاىى ىبرى كىرسى تاۋىپ ىجۇر، راۋشان گۇلى كاسىپ سالاسى بۇكىل وتباسىنىڭ كىرسىتى ورنىقتى ارتىترۇدادى ما- ڭىزدى سۇيەنىشىنە اينالدى.

تايۋ جىلداردان بەرى بۇكىل رايونىمىز ۋىل شارۋاشلىق ونىمدەرىن ۇندىرىس ورنىندا باستاپقى مانەرلەۋدى، جىنتىكتەيى مانەرلەۋدى، امبەباپ پايدالانۇ - مانەرلەۋدى جانە نەگىزگى تاغامدى ما- نەرلەۋدى سايكەستىرە دامتۇدى ىمىر تۇتاس جوسە پارلاپ لىگەرلەتپ، ىمىر توپ كولىمى ىمىرشاما ۇلكەن، قۇرىلمىلارى كەمەلدى، ەرەكشەلىگى ايقىن ۋىل شارۋاشلىق ونىمدەرى ۇندىرىس بازاسىن قۇرىپ، ىمىر توپ جەتەكشىلىك كۇشى مەمىم ۋىل شارۋاشلىق قوسىمشا ونىمدەرىن جىنتىكتەيى مانەرلەيد- تىن باستاماشى كاسىپورىنلاردى دامتىپ جانە ەنگە- زىپ، ۋىل شارۋاشلىىىنىڭ تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىن دامتتى.

بىلىتىر جىل سوڭىنا دەيىن بۇكىل رايونىمىزدا جىيىنى مەملەكەت دارەجەلى اېزىلدىلىققا بەرەكشە كاسىپ سالاسى شوغىرىنان ەكەۋى، مەملەكەتتىك وسى زامانىى ۋىل شارۋاشلىىى كاسىپ سالاسى باقشا رايونىنان ۇشەۋى، كاسىپ سالاسى مەمىم قالاشىقتان 21ى، ۋىل شارۋاشلىىىن كاسىپ سالالاندىرۇ بىرىككەن تۇلعاىسانان 114ى قۇرىلدى. ۋىل شارۋاشلىىىىن كاسىپ سالالاندىرۇدادى ىمىر توپ باستاماشى كاسىپورىنلار ”كاسىپورىن + شارۋا وتباسى“، ”كاسىپورىن + سەلبەستىك كووپە- راتىۋى + شارۋا وتباسى“ سىندى فورما ارقىلى شارۋا وتباسىلارىمەن تىعىز مۇددە ۇتۇيىلىستىرۇ مەحازىمىن ورناتىپ، ۋىل شارۋاشلىىىنىڭ ونىمدىلگىن ارتىترۇدا، شارۋالاردىڭ كىرسىىن ارتىترۇدا بىلەسەندى رول اتقاردى.

2020 - جىلى بۇكىل رايونىمىزداعى ۋىل - قىستاق تۇرىىندارىنىڭ جان باسنىدىق ورتاشا قولدا- ى تابىسى 14 مىڭ 56 يۇانعا جەتپ، 12% بەسجىلدىقە- تىڭ” سوڭىنداىدان 49% ارتتى. كوپتەنگەن شارۋا ەتە- باىسلارى وسى زامانىى ۋىل شارۋاشلىىىن دامىتۇ اياق لىسىنات سالىسىپ، كاسىپ سالاسىن دامتۇدىڭ پايداسىن ىبولسىپ، كىرسىتى ۇزدىكىسىز، ورنىقتى ارتىتردى.

(باسى 1 - بەتتە)

ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: باس شۇجي شي جىنپىڭنىڭ “1 - شىلدەدەگى” ماڭغىزدى ىسوزىنىڭ رۇحىن شەكىەرلەي ۇيرىنىپ، دا- يەكتىلەندىرىپ، ونان ارى ”تورت تانىمىدى“ كۇشەيتىپ، ”تورت سەنمىدى“ بەكەمدەپ، ”ەكنى قوزعاۋدى“ ورنىداپ، جاڭا داۋىردە- گى پارتىيانىڭ شىنجياڭدى جونگە سالۇ جالپى جوياسىن جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، قوعام ور- نىقتىلىمى، باياندى تىنىشتىق باس نىساناسىن مىقتاپ يگىرىپ، پارتيا تارىخىن ۇيرەنۇ تارىبە- سىن ورىستەتتۇدى وراي، قوزعاۋشى كۇش ەتپ، ”تۇرلى قىزمەتنىڭ تىڭ ساتىغا كونەرىلۇىن لىگەرلەتۇ كەرەك.

اقسۇ قالاسى ۇراستا ىمامسى مەشىتسىدە جاڭ چۇنلىن ىندىي قىمىلداردىڭ ورىستەتلىۇ جاعدايىن ەگجەيە - تەگجەيلى ۇعىستى. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: پارتىيانىڭ ىندىن قىزمەتى نەگىزگى باعىتىن جاپپاي، دالەسە - ىعال دايەكتىلەندىرىپ، شىنجياڭدا ىسلام ىدد- نىن جۇڭخوكوشالاندىرۇدى لىگەرلەتپ، ىدندە- دى سوتسىيالىستىك قوعامعا ۇيلەسۇگە جەتەكە- تەتۇ كەرەك.

اقسۇ قالاسى جۇڭجياۋ ىمالسى جۇڭجياۋ الەۋمەتتىك ۋمامىنىڭ ۋاڭسىنجيە كوشەسى سى - جاقىنعا تانىمالى ”تىلەكتەستەر كوشە- لىسى“، ۇر ۇلت بۇقاراسى جۇپ قۇراپ تۇسى بولۇدى دانكەرەستى، تىمىز نىتىماقتاسىپ، ۇزارا كوشەلىسىپ، سۇيەمدەپ، بىرگە دا- مىدى. جاڭ چۇنلىن بىلاي دەپ باسا دارىپتە- دى: جۇڭخۇا ۇلى ورتاق تۇلعا تانىمىن بە- كەمدەۋدى نەگىزگى جەلى ەتۇگە تابىاندى بولپ، پارتىيانىڭ ۇلت ساياساتىن جاپپاي دا- يەكتىلەندىرىپ، جانىمىزداعى ۇلتتار نىتىمامىدە- دىماى وزات تىپتەردى زور كۇشەين ۇگىتتەپ، ۇلتتار نىتىماعى قىزمەتتەرىن جاڭالق اشا ورىستەتىپ، ۇر ۇلتنىڭ كەڭ كولىمدى ارالاسۇن، جاپپاي نىشەسۇىن، تىەرەڭدەي توعىسۇىن جەبەۇ كەرەك.

جاڭ چۇنلىن لىگەرىندى - كەيىندى اقسۇ قالاسى يگەرىشى ۋىلى بۇلڭگورىك قىسە- تاعىنا، يۇلغۇنلىق قىستاعىنا، اقسۇ قالاسى ايكول قالاشىغىنا بارپ، ەگىنجايلاردى شەكە- رلەي ارالاپ، جاڭقاعق باعىن، الما باعىن ول- شەمدەندىرىپ باپتاۋ - باسقارۇ، قۇرىلمىلى ۋىل شارۋاشلىىى قۇرىلىسى، قۇرىلمىلى مال

شارۋاشلىىىنىڭ دامۇى سىياقتى قىزمەتتەرى جال- نىنىدە تەكشەرىۇ - زەرەتتەۋ جۇرگىزدى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جەرگىلىكتى جاعە- دايىعا قاراي جاڭقاعق، الما سىياقتى ەرەكشە كاسىپ سالاسىن ويداعىداي دامتىپ، ۋىل شارۋاشلىىىىنىڭ قامداۋ جاعىنداى قۇرىلمىدىق رەفورماسىن لىگەرلەتپ، ۇنىمنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، رايونىمىزدىڭ جەمسى ورمانى ۇنىمىنىڭ باسەكەلىك قۇانتىىن كۇشەيتۇ

(باسى 1 - بەتتە)

قازىر انار ىدانى ۇگىت لەكسىيا اترەتسىدە 30 نەشە مۇشە بار، ولار ۇرى قالاشىقتاعى خالىق اراسىنان شىققان ۇگىت لەكسىيا جۇر- گىزۇشلەر، ۇرى بۇقارانىڭ جانىنداى ەرىكە- تىلەر. پارتيا تارىخىن ۇيرەنۇ تارىبەسى ورسە- تەتلىگەننەن بەرى انار ىدانى ۇگىت لەكسىيا اتە- رەتى مەكتەپتەردە، شىپاخانالاردا، قىستاقناردا (الەۋمەتتىك ۋىماق) ۇگىت لەكسىيا قىمىلنى ورىستەتتى.

كى جۇنىشۇ دە خالىق اراسىنان شىققان ۇگىت لەكسىياشى، ۇزاق جىل ۇگىت لەكسىيا جۇرگىزۇدەن ول بۇقارانىڭ كوڭلىنىدەگى ”تۇبىنىشەكتى“ ۇگىت لەكسىيا جۇرگىزۇشلەر شەشۇى قاجەتتىگىن بايقايدى، سوندىقتان ول بارغان جەرىنىڭ بارىندە لەكسىيا جاساپ جۇ- رەتىن بولدى.

پارتيا تارىخىن ۇيرەنۇ تارىبەسى ورىستە- تلىگەننەن بەرى قۇمىل قالاسىنىڭ ۋىل - قا- لاشىقتاندىماى (ىمالى)، قىستاقنارداعى (الەۋ- مەتتىك ۋىماق) خالىق اراسىنان شىققان ۇگىت لەكسىيا جۇرگىزۇشلەر جاڭا داۋىر ورەكىنە- تىن امالياتتا ايگىلەۇ ورتالىسىندا ۇان ىتۇرلى فورمامەن پارتيا تارىخىن ۇگىتتەۋ، لەكسىيا جاساۋ قىمىلنى ورىستەتتى. خالىق اراسىنان شىققان ۇگىت لەكسىيا جاساۋشىلار ىتول امالياتتارمەن ۇشتاستىرىپ، ەڭ قاراپايىم سوزدەرمەن ۇگىت لەكسىيا جاساپ، پارتيا تارىخىن ۇيرەنۇ تارىبەسىنىڭ شەكىرەلەي، ناقتى جۇرگىزىلۇن اناعۇرلىم لىگەرلەتتى.

7 - ايدىڭ 1 - كۇنىى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى قۇرىلغاندىىنىڭ 100 جىلدىىەن قۇتتىقتاۋ جىنالسىنىڭ تىمكە تاراتىلە-

كەرەك؛ قۇرىلمىلى ۋىل شارۋاشلىىى قۇردە- لىسىن جوعارى ىلشەمدە، جوعارى ساپادا ويداعىداي يگەرىپ، قۇرىلمىلى ۋىل شارۋا- شلىىىنىڭ كولىمىن، دەڭگەيىن جانە ونىمدە- لىگىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتۇ كەرەك؛ مال شارۋاشلىىى باعىشىلىىى كاسىپورىنلاردى دامۇ وي جەلىسىن كەڭەيتىپ، باستاماشى كا- سىپورىنلارمەن بولغان ۋىسى - كۇيىسى سەل- بەستىكتى كۇشەيتىپ، ۇنىمنىڭ قوسىمشا قۇنىن جوعارىلاتۇ كەرەك؛ جەرگىلىكتى بۇ- قارانىڭ كاسىپ سالاسىن دامتۇعا قاتنىماۇ بەلسەندىلىگىن تولىق جۇمىلدىرىپ، جەرگە- لىكتى بۇقارانىڭ كىرسىنىڭ ۇزدىكىسىز ورنىقە- تى ارتتۇىن جەبەۇ كەرەك.

جاڭ چۇنلىن تاى اقسۇ قالاسى يگەرىشى ۋىلى سورتتى تۇقىم الاڭى قۇمقىستاۋ قىستاعە- نا، ونسۇ ۋدانى توخۇلا ۋىلى جىنخۇا جاڭا قىستاعىنا بارپ تۇرىىنداردىڭ وتباسىن شەكە- رلەي ارالادى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتە- دى: باس شۇجي شي جىنپىڭنىڭ “1 - شىلدە- دەگى” ماڭغىزدى ىسوزىنىڭ رۇحىن شەكىەردە- تانىپ، مۇرات - سەنىمدى بەكەمدەپ، ەكىندە- دەي لىگەرلەلۇ كۇش - قۇانتىن قابىلداپ، پارتيا تارىخىن ۇيرەنۇ تارىبەسىنىڭ ۇزدىكىسىز تەرەڭدەۋىن لىگەرلەتىپ، پارتيا تارىخىن ۇيدە- رەنۇدى، يدەيىانى ۇتۇسىنۇدى، ناقتى ىمس سىتەنۇدى، جاڭا جاعداي اشۇدى شىناي ورىندىپ، ۇر ۇلت بۇقاراسىن پارتىياعا العىسى ايتىۋعا، پارتىيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسىۋعا، پارتيا- عا ىلەسۇگە جەتەكتەۇ؛ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدىڭ جەتىستىكتەرىن ۇزدىكىسىز بە- كەمدەپ، كەڭەيتىپ، ەرەكشە ۋىل شارۋاشى- لىمىى كاسىپ سالاسىن ۇلعايتىپ، بۇرشاقتان ساقتانۇ، تاسقىننان ساقتانۇ قىزمەتىن ويداعە- دىاي سىتەپ، جاراتىلىستىق اپاتتارعا قارسى تۇرۇ قابىلەتىن جوعارىلاتۇ، ۋىل - قىستاقنىڭ رۇحانى وركەنىيەت قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، ۋىل - قىستاقنى گۇلدەندىرۇدى جاپپاي لىگە- رلىتەتۇ؛ ۋىل - قىستاق دارەتخانىلارىن وزگەرتۇ، ۋىل - قىستاقتا لاس سۇدى جونگە سالۇ سىياقتى قىزمەتتەردىڭ تەبىنىن كۇشەيتىپ، ۋىل - قىستاق قونىس ورتاسىن رەتتەۋ - جونگە سالۇدى ۇزدىكىسىز لىگەرلەتىپ، ۋىل - قىسە- تىناقتى گۇلدەندىرۇدىڭ كوركەم كارىتىناسىن ىتپتى دە ارلەۇ كەرەك.

تەكسىرۇ - زەرەتتەۇ كەزىندە جاڭ چۇنلىن ونسۇ ۋداندىق پارتكوم بىرلىكى